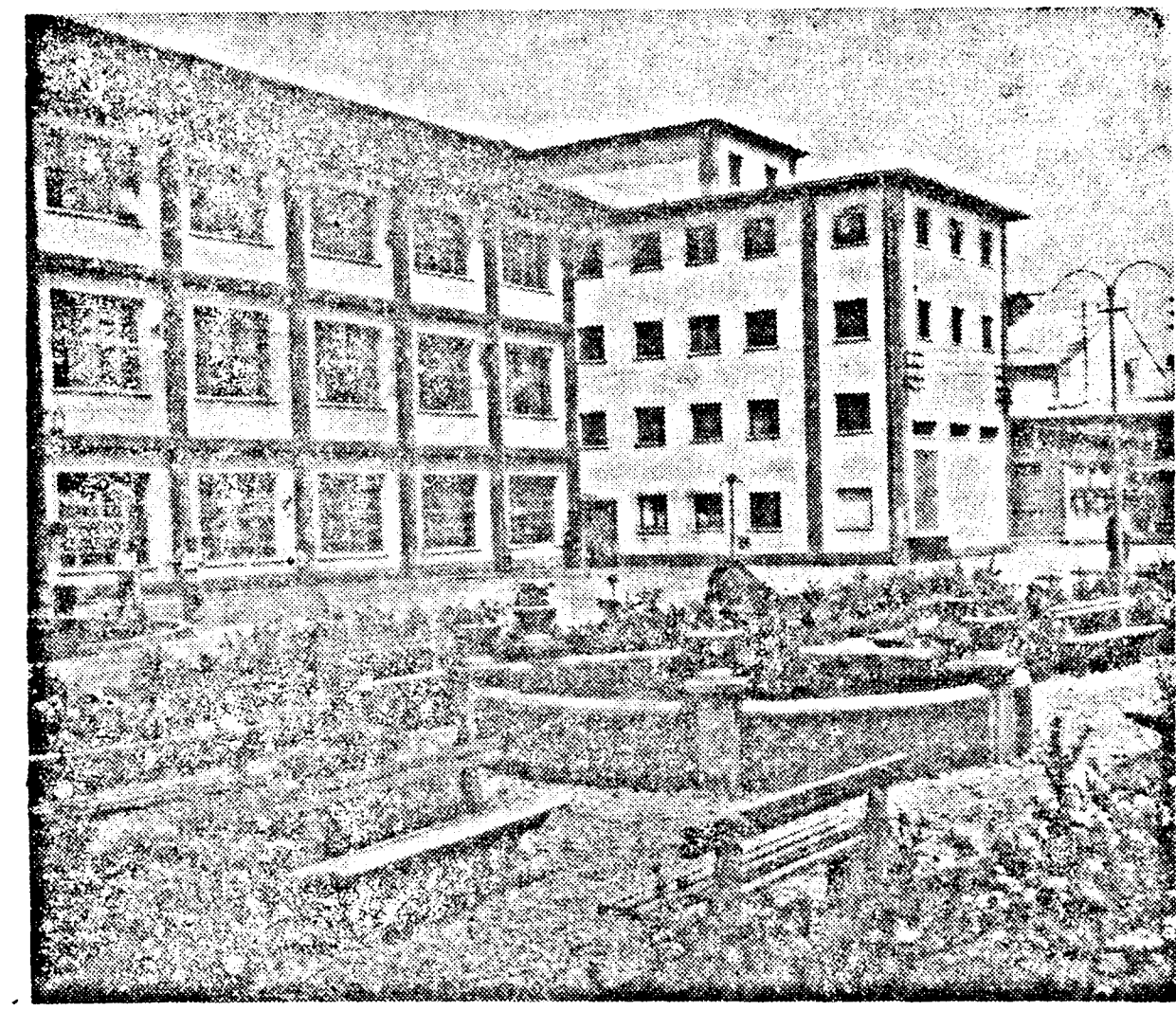

Vörös Lobogó

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XX. évfolyam, 6055. szám Szombat, 1964. augusztus 29. 4 oldal, 20 bani

Az újságmozgalom hírei

Általános érdeklődésre tarthatnak számot

Özemeinkben és gyárainkban évről-évre szélesebb körben bontakozik ki az újságmozgalom. Igen örömdetes, hogy a fejlődés első sorában a gyakorlatba ültetett javaslatok gazdasági hatékonyaságának növekedésével, az újságok nagyobb horderejével mérhető fel. Ezt tapasztaltuk a minap a Teha gyárban is, amikor a műszaki szolgálatnál az újságmozgalomról érdeklődtünk. A gondosan kezelt nyilvántartásból kiderült, hogy ebben az esztendőben 44 újsítási javaslatot iktattak be, ezek közül hármat a hét folyamán. Egyetlen szemponttal is eleget adva ahhoz, hogy megállapítsuk: a benyújtott indítványok túlnyomó többségét valóra is váltották, hiszen ez a szó sorakozik egymás alatt a megjegyzések rovatban: „teljesítve”.

Hadd említsünk meg néhányat az utóbbi időszak jelentősebb újsítási közül. Helmer Fridolin és Majorosi Rudolf javaslata nyomán állították elő azt a készüléket, amelynek segítségével sikerült gépesíteni a hűlnők „pakolásait”. Eddig ugyanis kézzel szeltek a karbantartási műveletek

során a megrongálódott hűlnők végére a fémöntőket, ez pedig igen körülményes és szaporán munkának bizonyult. Az újsítás-ként előállított gép percek alatt „megpakolja” a hűlnőket. Az ötle-tes újsítás gazdasági hatékonysága pénzértékben kifejezve, előzetes számítások szerint évi 18 400 lej.

Jakab Antal azt javasolta, hogy a bevezető részlegben használt tengelyek faanyagát helyettesítsék műanyaggal. A műanyag nem csupán azzal az előnnyel rendelkezik a fával szemben, hogy nagy mennyiségben áll az igénylők rendelkezésére, hanem azzal is, hogy tartósabb, ellenállóbb, rugalmasabb a fánál.

Erdélyi József mérnök a munkavédelem szolgálatába állította legutóbbi újsítását. Készüléktervezett és szerkesztett, amelynek rendeltetése a gépeket meghajtó villanymotorok földelésének ellenőrzése.

Minhárom újsítás igen jelentősen s általános érdeklődésre tarthat számot. Jó lenne, ha városunk özemeinek és gyárainak illetékes szervei felfigyelnének rájuk.

Versenyben

A Gépjármű Üzem műszaki-ügyviteli vezetősége nemrég új versenyt kezdeményezett. A szervezővel Stelian Judith mérnököt bízták meg, akik a szervezési bizottság is támogatott ebben az akcióban. A verseny, rövid időtar-

tama ellenére is jól sikerült. Olyan eredmények születtek, amelyeket még ebben az üzemen nem tapasztaltunk. Több, mint 34 értékes javaslattal gyarapodott az eddig bemutatott újsítások száma 3

(Folytatás a 3. oldalon)

Felvételünk a pankotai Rásáritul hajlítottbutorgyár egyik közelmúltban épült, korszerű munkacsarnokáról készült. A világos, szellős, jól fűthető csarnokok olyan munkakörülményeket biztosítanak a dolgozóknak, amelyekről a múltban, a felszabadulást megelőző években álmodni sem mertek volna. S amint az nálunk már hagyománnyá vált, a korszerű, újonnan épült munkatermekbe új gépeket is hoztak.

(Kelen Ferenc felvétele)

Gépgyártóiparunk fejlődéséről

☆ Hazánk gépgyártó ipara — a népi demokratikus rendszer születése — egyre jelentősebb szerepet tölt be az egész gazdaság műszaki haladásának előmozdításában. Jelenleg fedezel a belföldi gép- és felszerelés-szükséglet csaknem 70 százalékát, míg Románia a háború előtt gép- és felszerelés-szükségletének 95 százalékát importálta.

☆ Az utóbbi négy évben a gépipari termelés évi növekedésének átlagos üteme 18,3 százalék volt, tehát meghaladta az országos átlagot. 1964-re előirányozták a gépipari termelés további 15 százalékos növelését.

☆ Ma magas műszaki színvonalon álló gépeket és felszereléseket, komplex gépcsoportokat gyártunk, amelyek biztosítják a termelési folyamatok gépesítését és automatizálását, az ország természeti kincsének magasabb rendű hasznosítását. Gépjárműink többek között termelési fémforgácsoló szer-

számgepeket, villanymotorokat és nehéz elektrotechnikai berendezést, traktorokat és más mezőgazdasági gépeket, Diesel-villamosmozdonyokat és görbülő-anyagot, tehergépkocsikat, tengeri és folyami hajókat, 8000 méter mélységig használható furóberendezéseket, bányai felszerelést, nagy kapacitású cementgyártó gépsorokat, vegyipari, élelmiszeripari, erdőipari, könnyűipari és élelmiszeripari berendezéseket.

☆ Gépipari termékeink egyre nagyobb keresletnek örvendenek külföldön. A gép- és felszerelés-export volumene tavaly 1,9-szerese volt az 1959. évinek. Tizenkét fajta szerszámgépet exportáltunk 43 országba, továbbá teljes cementgyártó gépsorokat, tengeri és folyami hajókat, vegyipari berendezést, melyfúróberendezést, traktorokat stb. 1963-ban külföldi gépgyártásunk termékeinek 28 százalékát vittük ki, ami megfelel az 1960. évi export kétszeresének,

vegyipari és finomítóberendezéseink exportja pedig az említett időszakban 3,2-szeresére növekedett. A román traktorok ma sok európai, ázsiai, afrikai és latin-amerikai országban ismerik.

Mindig az elsők között

— Tizenöt-husz évvel ezelőtt szinte még a térképről sem ismerem országunk különböző üdülőhelyeit: Tusnádot, Eforiat, Predeal, Sinaiat. Most pedig valamennyiről személyes élményem van, hiszen évente két-három hetet töltöttem pihenőszabadságom ideje alatt az ország legszebb üdülőiben, — idézi az emlékeket Fodor Mária, a Vörös Trió gyár konfekció részlegének munkásnője. Számára is a felszabadulás hozta el a szabad életet, azt, hogy

BÚZATERMESZTÉS

1964–1965-ben

— A Mezőgazdasági Főtanács ajánlásai —

Pártunk fontos feladatként tűzte mezőgazdasági dolgozóink elé a gabona, elsősorban a buza és a kukorica termesztésének fokozását, tekintve, hogy ezek képezik a többi mezőgazdasági ág fejlődésének alapját. Az értékes buzafajták termesztésének elterjesztése, a mezőgazdaság ellátása korszerű traktorokkal és mezőgazdasági gépekkel, a műtrágya és növényvédőszer termelésének fokozása, az egységek szakkader-ellátása a legjobb körülményeket biztosítja a gabonatermelés további fokozására.

Számos szocialista mezőgazdasági egységünk differenciáltan alkalmazta az ajánlott mezőgazdasági intézkedések komplexumát s ezek nagy terméshozamot értek el.

A Mezőgazdasági Főtanács gabona és iparnövényosztályának nemrég megtartott bővített ülésén számos részvevő (tudósok, az állami és kollektív gazdaságokban, a mezőgazdasági tanácsokban dolgozó mérnökök) számbot vet a tapasztalatokról és mutatókat rá, hogy mezőgazdaságunk még nagy tartalékokkal rendelkezik, a buza termesztésének fokozása tekintetében. Az elhangzott jelentés, a részvevők javaslatai, a tudományos eredmények, valamint a mezőgazdasági egységek fejlett tapasztalatai alapján végleges formát kaptak az 1964–1965 évi buza termesztésre vonatkozó ajánlások, amelyek kiegészítik a tavalyi ajánlásokat.

A legértékesebb fajták termesztésének elterjesztése

Az utóbbi éveket az időjárási elemek szélsőséges megváltozásai jellemezték (hosszan tartó kemény fagy, tartós szárazság, nagy hőség, betegségek és kártevők támadásai). Ilyen körülmények között a tudományos kutatás, valamint a szocialista mezőgazdasági egységek gyakorlata számára lehelővő vált, hogy jobban megismerjük az új buzafajtákat és a vonatkozó biológiai és talajviszonyokhoz, s milyenek az igényeik s az egyes fajták az ország milyen részén a legalkalmasabbak a termesztésre. A rajonait fajtákat az elért eredmények, valamint az agrobiológiai és termelési tulajdonságok szerint a következő csoportokba osztályozzák:

BELTERJES FAJTA: BEZOSZTAJA 1. ES SZKOROSZPELKA 3. Csernozjom és hordalékos talajokon jó termést adnak, jól hasznosítják a talaj termelési termőképességét és a trágyafelhasználást. Nem dőlnek meg és nem peregnék, ezért alkalmasak a gépi aratásra.

BEZOSZTAJA 1. Jelentős mértékben tudja hasznosítani a kiváló agrofondot és ezért nagyon bőtermőnek bizonyult a jól megművelt és megrágyázott, termékeny talajokon. Soványabb talajon, az igényeinek megfelelő trágyamennyiség alkalmazása nélkül azonban kis hozamot ad, amely gyakran semmivel sem nagyobb a régi fajták hozamánál. Téllállósága közepes, hosszan tartó aszály és hőség esetében könnyen megszorul. Tekintettel a fenti sajátosságokra, a Bezosztaja 1. termesztése Dobruza központi és déli részén, a munténiai síkság nyugati felében, az olteni síkságon, az ország nyugati részén elterülő alföldön és Erdélyben ajánlatos, csapadékos, gazdag övezetekben, termékeny talajon és magas színvonalú agrotechnikai körülmények között. Moldvában, a Barágban és Dobruza északi részén termesztése csak ott ajánlatos, ahol termékeny a talaj és a talajvíz szintje közel van a föld felszínéhez.

A SZKOROSZPELKA 3. Ugyancsak belterjes, bőven termő és ugyanakkor korábban érő fajta. A Triumph fajtához képest kevésbé téllálló és szárazság tűrő. Ami a koránérést illeti, megközelíti a Triumph fajtát. Ezért termesztése a munténiai síkság központi és nyugati részén, az olteni síkságon és az ország nyugati részén elterülő alföldön ajánlatos.

FELJELTERJES FAJTA: TRIUMPH, PONCA, HARRACH, VALAMINT AZ ICA 457, ICA 459 ES KOLOZSVAR 11/54 UJ VONALAK. Termékeny talajt igényelnek. Jó eredményt adnak cser-

nozjom, hordalékos és barna erdei talajon. Minthogy nehezebben dőlnek meg a régi fajtáknál, különösen megfelelőek a gépi aratásra.

TRIUMPH. Az országban termesztett buzafajták közül, a legjobban bírja a telet és az aszályt. Minthogy egyúttal a legkorábban is érke be, rendszerint nem szorul meg. Fő fajtáknak ajánljuk Dobruzában és a Barágban.

A PONCA téllálló fajta és korai érése következtében nem szorul meg. Különösen ajánlatos termesztése Moldva, Munténia, Olteniá dombos vidékein, az ország nyugati részén, Erdélyben és az olteni és munténiai erdős-sztyepp övezetekben.

HARRACH. Hat évi termesztése alatt ez a fajta bőtermőnek bizonyult Erdélyben, gazdaságosan tudja hasznosítani a trágyát és a jó talajokat. Léven, hogy tenyészideje hosszú, aszályos években megszorul. Ezért Erdély hűvösebb és csapadékosabb vidékein ajánljuk termesztésre.

Az utóbbi évek kísérleti eredményei előtérbe helyezték a gabonafélék és iparnövények termesztésével foglalkozó kutató intézetek előállított új buza vonalakat — Ica 457, Ica és Kolozsvár 11/54 — értéket. Ezek a fajtaváltozatok fagyállóak, nem dőlnek meg, ellenállóképesek a betegségekkel és kártevőkkel szemben és meglehetősen bőven termőek. Ezért — a vetőmagtermelés arányában — ezekkel fogják pótolni a régi fajtákat és a 301. számú fajtát.

Ehhez a csoporthoz tartoznak A 301. SZAMU, CSANAD 117 ES BIELOCERKOVSKAJA 198 FAJTA, amelyeket a hosszú és könnyen megdőlő szalma, a későbbi beérés jellemző. Termesztésre ajánljuk a dombos övezetben, padozós és barna erdei talajon, mérsékelt trágyázás mellett. Ebben az övezetben, amely hűvösebb

és csapadékosabb, nem kerül sor a szemek megszórására.

A 301. számú fajta termesztésre ajánlható a moldvai, munténiai, olteni dombvidékeken, az ország nyugati részén, Erdélyben és az olteni és a munténiai erdős sztyeppben.

A CSANAD 117 további termesztésre ajánlható az erdélyi dombvidéken, a suceavai fennsíkban és a Szeret dombvidékén, a BIELOCERKOVSKAJA 198 pedig a moldvai fennsík központi részén levő csapadékosabb dombvidéken.

Tekintettel az újsi buzafajták, az utóbbi években tanultakból, valamint a gabonafélék és iparnövények termesztésével foglalkozó kutató intézetek kísérleti állomásain elért eredményekre, ajánljuk, hogy minden gazdaság azokat a buzafajtákat termesztse, amelyeknek biológiai sajátosságai a legjobban megfelelnek az illető övezet természeti adottságainak.

A mezőgazdasági tanácsoknak, éppúgy mint a szocialista mezőgazdasági egységek vezetékeinek állandó gondot kell fordítaniuk a jóminőségű vetőmagról való gondoskodásra. Az állami gazdaságok a jövő évre a Gostatrosztrók tervei alapján vetőmagtermesztő parcellákat létesítsenek, a kollektív gazdaságok pedig a mezőgazdasági tanácsok ajánlása alapján létesítsék vetőmagtermesztő parcelláikat. A vetőmagtermesztő parcellákat termékeny talajon megfelelő elővetemény után, lehetőleg sik területen kell létesíteni, hogy lehetőleg nyíljon a gépi művelésre. Ezeket a parcellákat a gazdaság legjobb brigádosa kell bízni. A vetőmagtermesztő parcellákon vetéstől aratásig a legjobb agrotechnikát kell alkalmazni, hogy biológiai szempontból tiszta, nagy használati értékű vetőmagot kapjunk.

Ésszerű trágyázás

A gazdag buzafermes rendkívül nagy mértékben függ az összes agrotechnikai munkálatok differenciált alkalmazásától, idejében és jó minőségben való elvégzésétől. A belterjes nagyüzemi buzafajták csak olyan agrotechnikai körülmények között teremnek képeességet, mint a teljes területen elégséges biológiai követelményeket. Ajánljuk, hogy minden egyes szocialista mezőgazdasági egység a legtermékenyebb, nedvességgel jól ellátott, megfelelően trágyázott területeken vesse el a belterjes Bezosztaja, Szkoroszelka, Triumph és más fajtákat, olyan elővetemények után, amelyek korán felszabadítják az illető területet.

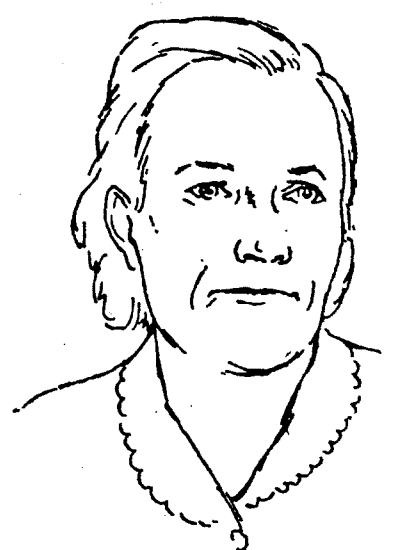
A különböző hazai kísérleti állomások hosszas kutatásai, az állami és kollektív gazdaságok termelési eredményei azt bizonyítják, hogy a többi agrotechnikai intézkedés mellett, a szerves és

műtrágyák megfelelő alkalmazása egyike a leghatékonyabb eszközöknek a buzafermes fokozására. A terméshozam gazdaságos fokozása érdekében a műtrágyák alkalmazásánál az alábbi szabályokat kell szem előtt tartanunk:

(Folytatás a 2. oldalon)

PART ES IMSZ OKTATÁSI KOROK PROPAGANDISTÁINAK FIGYELMEBE!

Augusztus 31-én, hétfőn délután 5 órakor a Kultúrpalota nagytermében nyílt meg a propagandisták esti előkészítő tanfolyamát. A tanfolyamon részt vesznek a vállalatok, intézmények, kereskedelmi és szövetkezeti egységek összes part- és IMSZ oktatási formáinak propagandistái.

vid idő alatt urrá kellett lennie kezdei elfoglaltságán. Az eltelt évek beigazolták, hogy fáradozása eredményt járt. Az ünnepköszöntő szocialista versenybe újult erővel kapcsolódott be, hiszen nemrég tért vissza a sinaiti üdülésről.

Az elmúlt év sikereit Soltész Borbála, — a December 30 gyár csévézője, — munkaruhájára is feltűzték a szocialista verseny élenjáróját megillető csillagot. A szorgalmas csévéző ez év valamennyi hónapjában ismét a versenygyőztesek közé került. Átlagosan 17 százalékos termelésteljesítéssel és jó minőségű munkájával érdemelte ki a megítéztetést.

Fő feladat: bizonyítani: milyen nagy eseményt jelentett az Ardeanca vállalat babarészlegének dolgozói számára, hogy néhány héttel ezelőtt új, korszerű, minden szempontból megfelelő helyiségbe költöztek. Mennyi izgalom, türelmesleg előtte meg mindent! Már akkor kezdődött, amikor tudomás szereztek arról, hogy az Eminescu és a Dimirov utca sarkán lévő épületben hozták át az átalakításból, a korszerűsítési munkálatokhoz. Attól az időponttól követők figyelemmel a részleg arculatának naponta változó: a kőművesek, ácsok, majd festők, szerelők tevékenységét.

... S most ime már itt, a világos, szellős munkacsarnokokban dolgoznak. Előreléptek a régi kis helyiségek, ahol számtalan nehézséggel kellett megküzdniük. Ez megkétszerezte az új otthonba való költözéskor érzett örömet, amely még mindig nagyon frissen él valamennyiükben.

Bárki látogat gyárunkba, elégedettséggel ragyogva vezetnek végig a különböző osztályokon és műhelyekben a földszinttől a második emeletig. Az elégedettségbe természetesen jó adag büszkeség vegyül, de ez magától értetődik. Már csak azért is, mert tényleg nagyon szép az új gyáregység emele és munkacsarnokai. Saját szemünkkel győződhetünk meg róla.

Az impozáns épület finom, szemet nyugtató, balványzöld rubába öltözött, a bejárat ugyancsak zöld vaskapu. S belül is mindenütt kellemes pastelzsinne festették a falakat, tejjébe neonszöveket öntik a fényt, s felszerelték a központi fűtőeszközt. Először a földszinten berendezett műanyag (plasztik) részleg termett jartuk végig Diacoru Gheorghe elvtárs kíséretében, aki a szű-

ÚJ GYÁREGYSÉGBEN

séges magyarázattal sem maradt adósunk.

— Két technológiai vonalat szereltünk fel. Az egyik a PVC port basználja nyersanyagként, a másik a plasztizált. Ez az anyag — David Akos vegyészmérnök kéziménya — sokkal jobb minőségű, rugalmasabb, mint elődje; lehetővé teszi új, szebb babák és játékok sorozatgyártását. Az a terünk, hogy idővel teljesen kiküszöböljük a PVC port s csak plasztizált basználunk a termelésben — mondotta.

Azán elégedetten újságolta, hogy munkájukat jelentősen megkönnyítik az új, nagy teljesítményű berendezések: a villanymotorral működő keverőgép; egy nagy és bá-

mutatja az új modern festődét; a szocialis létesítményeket, a szépen berendezett női és férfi öltözőt, a zabanyagokból készült fürdőt.

Itt már Bálatu Maria, a konfekció osztály segédmestere volt az irányító. Ez a bájos, szőke fiatalasszony ságázó mosolyával nyugtázta egyre sürűbben ismétlődő megjegyzéseinket. Nagyon büszke kis birodalmára, ahol úgy ismer már mindent, mint a saját tenyerét.

Külön is felhívta figyelmünket az ablakokat díszítő ízléses, műanyagból készült függönyökre, a talpuk alatt simuló, színes virálmintázatokra, a preselt farost lemezkből készült bútorzatra: asztalokra, székek-

re, polcokra. Arra, hogy minden teremben vízcsapok szolgáltatják az árutól itat. S természetesen a szebbnél-szebb babákra, játékokra. Hogy éppúgy van belőlük Nagyon sok: Dorina, Gina, Daniela, balerinababa, Rodica, Marinela, Sanda, Mara (ezek számára a konfekció osztályon készítenek a csinosabbnál-csinosabb ruhácskát, kiegészítik s itt is öltöztetik fel őket) és különböző

műanyagfigurák, a kicsinyek kedvencei. Gyermekes örömmel mutatta a fekete és szőke baba, bájos arcú babákat, s mindjárt el is vezetett az új, ugynevezett bájtöltő gépbe, amelyet nemrég kaptak, s amely nagyon megkönnyíti munkájukat. Majd azgal büszkélkedett hogy rövidesen csak műanyagból készült babákat gyártanak; a vállalat tömött testű babák elűnnek a választékok táblázatáról.

Atmenünk a patika tisztaságú laboratóriumba, ahol minden ragyogott a fehérségtől, a polcokon felbalszított sok üvegcsétől. Innen, ugyancsak a laboratóriumból tartozó kisebb helyiségbe vezetett utunk. Láttunk itt számtalan finom készü-

léket: villamoszárait, hőmérőket, szabályozót, analitikai mérleget, refraktométert (törés mutatót), hogy csak a legfontosabbakat említsük.

De bekkantattunk a kreációs és modellező műhelybe is. Itt tervezik azokat a játékokat, babákat, melyek a jövő esztendőben kerülnek majd sorozatgyártásra. Bizonyára a gyermekek is kedvelni fogják a csizmáskandurt, az öbököt, a tengerest, a bájos kerek babát, a bobócot a szakácsnak öltöztetett kedves kis malacot, amelyeknek most még csak a modelljei láthatók. És ott sorakoztak egymás mellett a sző, új babafélek gipszmintái is.

Az udvarban pirosra egy másik új, emeletes légiépítmény, még vakolatlanul, üresen. Néhány bébát muloa azonban ide is beköltöztet az adminisztrációs osztály munkaközössége, birtokukba vehetik a kényelmes, világos irodabehelyiségeket.

...A korszerűsítési és építkezési munkálatokra nem kevesebb, mint két és félmillió lej fordítottak. De megérté! Ezt bizonyították a látogat-

M. K.

Az Albán NK párt- és állami küldöttségének elutazása hazánkba

Péntek délelőtt elutazott a fővárosból az Albán NK párt- és állami küldöttsége, amely az RMP KB, a Román NK Államtanácsa és a Minisztertanács meghívására részt vett Románia fasiszta iga- a- lóli felszabadulása 20. évfordulójának ünnepségein.

A küldöttségben részt vett Manush Myftiu, az Albán Munkapárt KB Politburojának tagja, a Minisztertanács első alelnöke, a küldöttség vezetője, Dilaver Poci vezérőrnagy, az Albán Munkapárt KB póttagja, Vasili Nathanaili, a külügyminiszter első helyettese és Rapi Gjermeni, az Albán Munkapárt KB póttagja, az Albán NK bukaresti nagykövete.

A repülőteret a Román NK és az Albán NK állami zászlói díszítették.

A küldöttség tagjait kikísérték a

következő elvtársak: Chivu Stoica, Alexandru Birladeanu, Constantin Tuzu, a Minisztertanács alelnöke, Roman Moldovan, az Állami Tervbizottság első alelnöke, az Államtanács tagja, Simion Bughici, az RMP KB tagja, Constantin Dragan, Ion Ionita altábornagy, a fegyveres erők miniszterének helyettese és Constantin Lazarescu, az RMP KB póttagja, Gheorghe Pele helyettes külügyminiszter és más hivatalos személyiségek.

Jelen voltak szocialista országok diplomáciai képviselőinek vezetői és tagjai, valamint az Albán NK bukaresti nagykövetségének tagjai.

Nagyszámú dolgozó melegen búcsút vett a küldöttségől. Pionirk virágcsokrokat nyújtottak át a távozó vendégeknek.

(Agerpres)

ROMÁN ZENEI EST A MOSZKVAI BARÁTSÁG HÁZÁBAN

MOSZKVA. — A Munteanu, az Agerpres tudósítója közli:

A Szovjet Zeneszerzők Szövetsége és a Szovjet-Román Baráti Társaság román zenei estet rendezett a moszkvai Barátság Házában.

T. Hrenyikov, a Zeneszerzők Szövetsége első titkára méltatta augusztus 23. jelentőségét és beszélt a román zenekultúráról. Ezután G.

Zaharova, az OSZSZSZK érdemes művésznője, T. Jemeljanova, az OSZSZSZK érdemes művésznője, A. Marenycs, az OSZSZSZK népművésze George Enescu, Ion Dumitrescu, Sigismund Toduta, Pascal Bentoiu, Gherase Dendrinu műveket, valamint román népdalokat adtak elő.

Az Interparlamentáris Unió 53. értekezletének munkálatai

KOPPENHÁGA (Agerpres). Koppenhágában folytatott munkáját az Interparlamentáris Unió 53. értekezlete.

A szerdai ülésen Barbu Solomon, a Román NK képviselője elnökölt. „A nevelés és harc az irástudatlanság ellen” című előadást hozzászólt Stanciu Stoian egyetemi tanár.

Az értekezlet tanácsa ugyanaznap elfogadta az afrikai állam határozati javaslatát, amely elítéli a Dél-afrikai Köztársaság rasszista kormányának apartheid-politikáját. A határozati javaslatot csütörtökön az értekezlet plénuma elé ter-

jesztették. 476 küldöttség mellett, 184 ellene szavazott, 72 küldöttség tartózkodott a szavazástól. Így a határozat nem kapta meg a szükséges kétharmados többséget.

Johnson elnök és Humphrey szenátor elfogadják a jelöltséget a november 3-i választásokra

NEW YORK (Agerpres). Johnson elnök és Humphrey szenátor a Demokrata Párt 34. konvenciójának záróülésén hivatalosan közölték, hogy elfogadják a jelöl-

miújság a KÜLPOLITIKÁBAN

A Grenoble-i ifjúsági UNESCO-értekezlet munkabizottságokban ülésezik

PÁRIZS (Agerpres). A Grenoble-i ifjúsági UNESCO-értekezlet négy munkabizottságban ülésezik.

Dr. Jean Livescu professzor, az oktatásügyi miniszter helyettese, a 4. számú bizottság elnöke előzetes ismertetést tartott az ifjúság felkészítése a nemzetközi megértésre és együttműködésre napirendi kérdéshez tartozó problémákról.

A vita során a Szovjetunió, Afganisztán és az Egyesült Arab Köztársaság küldöttei részletesen kitértek a nemrégiben Bukarestben lezajlott nevelésügyi szakértői értekezletre, s hazánk „Intézkedések a béke, a kölcsönös tisztelet és a népek közötti megértés eszméinek érvényesítésére az ifjúság sorában” című nyilatkozatára, amely az ENSZ-ben hangzott el.

Valentin Lipatti, a román küldöttség tagja hangsúlyozta, hogy az ifjúságot a nemzetközi megértés és együttműködés szellemében kell nevelni és részletesen kitért az iskolán kívüli nevelés fontosságára.

Makariosz elnök interjúja

ZÜRICH (Agerpres). Makariosz elnök interjút adott a Die Weltwoche svájci hetilap nikosziai különtudósítójának. Az elnök kijelentette, hogy a ciprusi kormány „bármikor hajlandó tárgyalni a ciprusi török kisebbség jogai biztosításának módjairól”.

„Megfogom vitatni a török közösség vezetőivel a kisebbség jogait — folytatta Makariosz — de nem az új ciprusi alkotmány formáját vagy a lapelveit”. „Az új alkotmány nem képezheti vita tárgyát. Ebben maga a nép hivatott dönteni”.

Ciprus elnöke kijelentette, hogy

elfogadná a török kisebbségnek nyújtott garanciák ENSZ-ellenőrzését. Makariosz rámutatott, aki fardatlatlanul küzdött minden igazságtalanság ellen. Egész életében harcolt a háború ellen olyan világért, amelyben az ék és nem a

Haitiban 124 halálos áldozata van a Cleo-orkánnak

NEW YORK (Agerpres). — Hivatalos adatok szerint Haitiban 124 halálos áldozata van a Cleo-orkánnak. Dr. Berraud, a

Les Cayes kikötő körházának igazgatója azonban kijelentette, hogy nagyon sok a halott, talán több száz is lehet.

Az USA területén Floridát, Georgiát és Dél-Karolinát érintette az orkán. Miami-ban néhány millió dollár becsült a károkat. Emberráldozat nem volt.

A Cap Kennedy rakétámaszpont különleges védőintézkedéseket fogantatosítottak.

AZ ANGOLAI HAZAFIAS ERŐK KÖZLEMÉNYE

ALGIR (Agerpres). „Előtekint szándékunk, hogy győzelemre vívjunk szabadságharcunkat” — hangzik az angolai hazafias erők Algirban kiadott közleménye. A közlemény cáfolta a portugál hatóságok által terjesztett állításokat, miszerint az angolai harcok gyakorlatilag megszűntek és rámutat, hogy a portugálok további csapaterosztásokat és nagy mennyiségű fegyvert küldenek Angolába a bennszülöttek elleni hadműveletek folytatására.

A kongói helyzetről

LEOPOLDVILLE (Agerpres). Leopoldville-ben kiadott hivatalos közlemény szerint Albertville-ben folytatódik a harc a kormány csapatok és a kemény ellenállást tanúsító felkelők csapatai között. A Soumialot vezette felkelők még ellenőrzésük alatt tartják az albertville-i repülőteret. A nemzeti hadsereg jelentős erőket összpontosított erre a fontos stratégiai helyre, de mindaddig eredménytelenül.

Moise Csombe miniszterelnök közölte, hogy Diallo Telli, az Af-

rikai Egység Szervezetének főtá- kára táviratban kérte fel, egyezzen bele, hogy az AESZ egy külön- bizottság megvizsgálja a kongói helyzetet. Csombe kijelentette, hogy a főtá- kár kérését most tanulmányozzák a kongói külügyminis- teriumban.

BRAZZAVILLE (Agerpres).

A Csombe-kormány a Kongói Köztársaság (Brazzaville) és a Mali Köztársaság számos állampolgá- rát utasította ki Kongóból (Leopoldville). Brazzaville-be eddig mintegy 8000 kiutasított személy érkezett.

DZSAKARTA (Agerpres).

Az indonéziai békeharcosok or- szágos bizottsága nyilatkozatban ítélt el a kongói idegen beavat- kozást. Az indonéziai nép minden- ben támogatja a kongói nép har- cát és követeli, hogy haladéktalan- ul vessenek véget a külföldi be- avatkozásoknak. A kongói problémát a kongói népek kell megoldania — emeli ki a nyilatkozat.

SEGNÍ ELNÖK EGÉSZSÉGI ALLAPOTÁRÓL

ROMA. — Csütörtök este kiadott orvosi közlemény szerint Segni el- nök állapota súlyosbodott. A köz- lemény rámutat, hogy emésztési zavarok álltak be s az elnök mind- inkább elveszti eszméletét.

SPANYOLORSZÁGBAN FOKO- ZODIK A DEMOKRATIKUS SZA- BADSÁGJOGOKERT VIVOTT HARC

BUENOS AIRES. (Agerpres.) Buenos Airesben közgyűlést tart a spanyolországi és portugáliai politikai foglyok és száműzöttek amnesztiájáért küzdő argentin mozgalom. A közgyűlés alkalmá- ból kiadott dokumentum hangsú- lyozza, hogy Spanyolországban fo- kozódik és országos méreteket öl- tött a demokratikus szabadságjog- okért vívott harc. A portugáliai helyzetet illetően a dokumentum rámutat, hogy a salazarista kor- mány fokozza a rendőri megtorlá- sokat, mert szüntelenül növekszik az ellenállás az Afrikában folyó- tott gyarmati háborúval szemben. A portugál kormányt az is ag- gasztja, hogy — amint a legutóbbi elnökválasztásokon bebizonyo- sodott — növekedtek az ellenzéki erők.

ROVIDEN • ROVIDEN • ROVIDEN

BONN. Otto Brenner, a nyugálmélet fémipari szakszervezet elnöke a Metall című lapban cikket közöl a második világháború kirobbanásának 25. évfordulójának alkalmából.

Brenner hangsúlyozza, hogy meg kell akadályozni a nukleáris háború kirobbanását és olyan politikát kell folytatni, amely el- hártja a háborút. Azzal a felhívással fordul a politikusokhoz és államférfiakhoz, tegyenek meg mindent a nemzetközi feszültség enyhítéséért és harcoljanak a fegyverkezési hajszá ellen, a bé- kéért.

BUDAPEST. A dunajvárosi nagy kohászati művek acélöntő- déje fennállásának 10. évfordulóját ünnepli. Az olvasztárók egy évtized alatt 3,2 millió tonna acélt termeltek.

BERLIN. A Német DK óráipara az utóbbi öt évben 20 millió órárt gyártott. Az iparág 50 országba exportálja termékeit. A ruh- lai, glashuttei és weimari gyárak szakosították és atomizálták a termelést.

BRÜSSZEL. A Belga Békevédelmi Szövetség kezdeményezé- sére gyűlés tartottak a Liege tartományi békeharcosok. A gyűlés a nemzetközi jog tiszteletben tartása, a biztonság és az egyetemes béke jelszavának nyelvében zajlott le.

A Drapeau Rouge című lap közölte a gyűlés határozatát, a- mely utal idősebb eseményekre és elítéli az erőszak alkalmazá- sát a nemzetközi kérdések megoldásában.

A határozat hangsúlyozza, hogy minden eszközzel meg kell védeni a békét, csökkenteni kell a katonai kiadásokat, támogatni kell a békés egymás mellett élési politikáját.

NEW YORK. A Fülöp-szigetek és az USA képviselői washing- toni tárgyalásaikon megegyeztek a várművek csökkentésében és a kölcsönös kereskedelem megkönnyítésében.

BAMAKO. A Mali Köztársasággal szomszédos államok ne engedjék meg, hogy területüket szubverzív tevékenység ne használ- ják fel ellenük — mondotta Modibo Keita, a Mali Köztársaság elnöke csütörtökön egy bamakói nagygyűlésen. A kongói (Leopoldville) eseményekről Modibo Keita úgy vélekedett, hogy a helyzet rendezésének feltétele a kormánycsapatok és a felkelők közötti tűzszünet, átmeneti kormány alakítása és általános vá- lasztások szervezése.

SZINGAPUR. Két hónap után Szingapurban ismét felütötte fejét a kolera. A várost járványos övezetté nyilvánították.

KHARTUM. Szudán keleti vidékén. az Athara-folyón felbo- rupt egy bárka. Utasai közül 34 személy, köztük több nő és gyermek vízbe fulladt.

WASHINGTON. Cyrus R. Vance, az USA honvédelmi mi- niszterének helyettese csütörtökön a háború veteránok kongresz- susához intézett üzenetében kijelentette, hogy merőben helyte- len és veszélyes dolog „konvencionális” fegyvereknek nevezni a taktikai nukleáris fegyvereket, ahogyan ezt Barry Goldwater sze- nátor, republikánus elnökjelölt teszi.

ACCRA. A ghanai sajtó bírálja a Ian Smith-kormányt az af- rikai lakosság szabadságáért küzdő dél-rhodesiai személyiségek és szervezetek üldözéséért. „A dél-rhodesiai hatóságok a benn- szülött lakosság nemzeti felszabadító mozgalmait próbálják elfoj- tani a Zimbabwe Afrikai Népi Unió és az Ideiglenes Népi Tanács törvénytelen betiltásával” — szögezi le a Ghanaian Times.

NIKOSZIA. A France Presse nikosziai tudósítója közli, hogy csütörtök este Makariosz elnök fogadta Galo Plaza Lassot, U Thant ENSZ-főtá- kár ciprusi különmegbízottját és Thymaia tá- bornokot, a ciprusi ENSZ-erők parancsnokát és a karhatalmi egy- ségekkel kapcsolatos kérdéseket tárgyalta meg velük.

TOKIO. Tokiói hivatalos adatok szerint Japán az első fél év- ben 827 600 gépkocsit gyártott: ebből 551 100 tehergépkocsi.

ROVIDEN • ROVIDEN • ROVIDEN

VERSENYBEN

(Folytatás az első oldalról)

hét alatt. A verseny mérlege szá- mot ad arról is, hogy az idén be- íratott 63 javaslatból 47-et máris eredményesen alkalmazzak a ter- melésben. A gazdasági hatékony- ság meghaladja a 225 000 lejt éven- te.

Amikor a versenyt megszervezték, négy díjat is felajánlottak a legjobb utasítás megvalósítóinak. S ez ösztönzőleg hatott. Egyes utasítások kis brigádokra bontódtak s így törekedtek gyümölcsöző al- kotómunkát végezni. Sikerült is nekik. Dihel Simion, Tarkó István, Droszi Petru, Dragos Gheor- ghe és Nádában Petru utasítások ös-

szefogása szemléltető példa erre. A lelkes kis kollektíva nagy hord- erejű utasítást alkalmazott: új termé- kek — az elektromágneses sze- lep — gyártási technológiáját dol- gozták ki eredményesen. Csupán ez az egy újítás mintegy 18 540 lejt megtakarítást eredményez é- venté. A verseny győztesei tehát öt öten lettek s az utasítások ki- járó javadalmazás mellett még kü- lön jutalomban is részesültek.

Az egyéni vállalkozók is szé- per eredményeket mutathatnak fel. Hárágus Teodor lakatos 7, Prost Mihály technikus 3, Tarkó István esztergályos pedig 2 uja- tással tűnt ki.

A bukaresti televízió műsora

Szombat, augusztus 29.

19. TV híradó. 19.10: Gyermek-eknek: Tizes... vakációból. — Szórakoztató zenei adás. 19.45: Közelítés a Román NK nép- gazdasági eredményeinek kiállítá- sáról. 20.10: Robin Hood kaland- jai (VI.). 20.35: Térkép előtt. 21.29: Híres filmkomikusok. 22.15: Kis előadás a színpalak mögött. Közreműködők: Illeana Iliescu érdemes művésznő, Magdalena Po- pa, Cora Benador, Coca Nenciu, Iulia Hamza, Ion Alexe, Sergiu Stefanski, Amatto Chechulescu, Bo- didar Petrov, Dan Moise és az Opera- és Balettszínház balettmű- véseinek egy csoportja. Koreog- ráfia: Gelu Matei. Befelezésül: hí- rek, sport, időjárásjelentés.

Vasárnap, augusztus 30.

8.50: Reggeli tánc. 9: Ifjúsági adás. 10.30: A házasszony re- ceptje. 11: Falusi műsor. 19: TV híradó. 19.10: A Barbu Láutaru zenekar játszik. 19.40: Film: Su- ceava tartomány fejlődéséről. 20: Esztétikum. (Közelítés Szofiá- ból.) 20.30: A rövid műfaj mes- terei: Charles Dickens. 21.30: Filmhírek. Befelezésül: hírek, sport, időjárásjelentés.

Hétfő, augusztus 31.

19: TV híradó. 19.10: Ifjúsági műsor. 19.40: Vértokok. (Film.) 20.05: Zenei naplár. 22: Telesport. Befelezésül: hírek, időjárásjelen- tés.

Kedd, szeptember 1.

19: TV híradó. 19.10: Gyermek-eknek. 19.30: A chioggiái perpa- var. Goldoni vígjátéka. A szünet.

ben tudományos adás. Befelezésül: hírek, időjárásjelentés.

Csütörtök, szeptember 3.

19: TV híradó. 19.10: Ifjúsági adás. 19.35: Goethe lírájából. 19.50: Halálitai. (Film.) 21.25: Románok. Befelezésül: hírek, idő- járásjelentés.

Péntek, szeptember 4.

19: TV híradó. 19.10: Ifjúsági a- dás. 19.35: Az állatok életéből. 20: A hét. 21: Egy művész vádolt egy világot. (Aurel Iquidi grafikájá- ról.) 21.15: Bábel Wachholtz éne- kel. Befelezésül: hírek, időjárásje- lentés.

Szombat, szeptember 5.

19: TV híradó. 19.10: Gyermek-eknek. 19.40: Térkép előtt. 20: Közelítés az RNK Palotájának terméből: a III. Enescu nemzetkö- zi fesztivál megnyitójá hangverse- nye. Vezényel: Mircea Basarab. Közreműködők: Stefan Gheor- ghui, Radu Aldulescu, Valentin Gheorghiu. 21.30: Holdfényben. Befelezésül: hírek, sport, időjárás- jelentés.

Megtekinthető vasárnap, kedden és

pénteken délelőtt 10 és 13, délután 4 és 8 óra között a Kulturpalota épületében. Legkevesebb 15 sze- mélyből álló csoportok szerdán, csü- törtökön és szombaton a délelőtti órákban is felkérhetik a muzeu- mot.

A muzeum alábbi osztályai te- kinthetők meg: képművészeti tár- lat, ókori történelem, az 1848-49-es forradalom múzeuma, a flamand, holland, olasz, német és magyar fes- tők kiállítása.

Megnyílt a Megvalósítások 20 esztendője Arad városban és rajon- ban című kiállítás is.

KÖZPONTI LOTTO

A központi lotto augusztus 28-i húzások nyertes számai:

69 40 7 5 28 33 39 17 00

Különleges nyertes számok: 31 64 24

Nyereményalap: 742 249 lej.

Algériában a kormány kezdeményezésére erdősítést kezdtek a kopár területeken. Felvé- telünkön: szorgos ke- zek ültetik a fásce- me- tetek.

HETI SZEMLE

Kongresszus, amelyen nem született meglepetés

A Demokrata Párt Atlantic Ci- ty-i negynapos konvencióján fontos szakasz zárul le a párt harcában a novemberi választási győzele- mért.

A több mint 20 ezer küldött és meghívott részvételével lefolyt konvent nem hozott semmiféle meglepetést, hanem szinte pontról pontra valóra váltotta a sajtó és a politikai körök jóslatait a kül- cserével kapcsolatban is ugyanak- kor fordulópontra jelentett a De- mokrata Párt választási állapont- jának meghatározásában a Repu- blikánus Párttal szemben.

Johnson és Humphrey jelölése a november 3-i elnökválasztások de- mokrata párti jelöltjévé semmi- képpen sem elcsúsztat manőverek e- redménye, jóllehet a minnesotai szenátor jelölését az utolsó pillá- natban véglegesítették. A két sze- mély jelölése — akiket a legal- kalmasságnak tartottak a Demok- rata Párt képviselőit a republi- kánusok elleni választási har- cban — nem okozott semmiféle za- var. Lyndon Johnson elnök, aki kilenc hónapja, a tavalyi novem- beri drámai események folytán ke- rült az üresen maradt elnöki szé- ke, csütörtökön töltötte be 56. év- t. Harmadik éve tevékenyen részt vesz az ország politikai éle- tében és hívei gazdag politikai tapasztalatokkal rendelkező sze- mélyiségnek tartják. Elnöki jelö- léséhez semmi kétség sem fér és a

Convention Hall-ban lefolyt aktus csupán megerősítette, hogy párt- jának vitathatatlan vezető embere. Hubert Humphrey, az alelnökjelölt számos nagy fontosságú törvény- tervezetet támogatott a Kongresz- szusban, köztük a polgárjogi törvényt, valamint a moszkvai részleges atomcsend-szerződés jó- váhagyását. A konventen kijelölt személyekre vonatkozólag a France Presse a következőket írja: „A Johnson-Humphrey páros két kü- lönböző egyéniség, akárcsak az 1960. évi Kennedy-Johnson pá- ros. Az elnökjelölt, aki konzerva- tívnak könyvelnek el, texasi, tehát déli s az amerikai politikai világ- ban a jelenlegi legjobb parla- menti és politikai stratégának tartják. — A minnesotai szenátor (Humphrey — szerk. megj.) az Egyesült Államok északi, észak- keleti és középnyugati liberális és földművelő tömegeinek szívvölvé s földmön földrajzi és társadalmi szempontból egyensúlyba hozza a demokrata választási listát.”

A konvent jelöltjei most meg- kezdik a választási kampányt, a küldöttek által egyhangulag jóvá- hagyott platform alapján. A de- mokraták választási platformja, amely szerint „lassan, de biztosan közeledünk a nemzetközi egyez- mények megkötésének időpontjá- hoz”, leszögezi, hogy a moszkvai részleges atomcsend-szerződés megállapította a fegyverkezési haj-

za határait, amelyek összeegyez- tetelők az USA biztonságával. „Elhatároztunk, hogy valóra vál- tathatjuk intézkedéseink további erő- lesztéseket tesznek a fegyverkezé- si hajszá korlátozására és meg- szüntetésére és a nukleáris terror korszakának lezárására” — mut- rá a demokrata program. A de- mokrata párti politika ismert irányelveit megerősítve a válas- tási program „az amerikai straté- giái nukleáris erők fölényére és általában az USA katonai erejére

A kongói válság megoldása — a kongói nép ügye

Augusztus 9-én Moise Csombe kongói miniszterelnök megalotta azokat a feltételeket, hogy kato- nai támogatást fog kérni egyes afrikai államoktól a felkelő egy- ségek nagyméretű offenzívájának visszaverésére. Pontosabban egy hét- tel később Csombe már arról tá- jékoztatta a Leopoldville-i diplo- matákat, hogy katonai támogatást kér Nigériától, Szenegáltól, Etió- piától, Libériától és Madagaszkártól. A New York Times szerint ez a hirtelen álláspontváltoztatás Mennen Williams „meggyőző ér- vének” hatására történt. Amint Anthony Lukas, az említett újság Leopoldville-i tudósítója írja, Men- nen Williams, az USA afrikai kér- désekkel foglalkozó külügyminis-

terhelyettese, a kongói főtábornok tett látogatás alkalmával „12 ó- rára át fejezte Csombenak, hogy ha továbbra is igényt tart az E- gyésült Államok segítségére, úgy af- rikai jelleggel kell adnia a kongói harcoknak”.

A kongói kormány kezdeti ellenkezése után végül meg- ís segítséget kért több afrikai or- szágtól, hogy lýmódon igazolja az Egyesült Államoktól és Bel- giától kapott katonai támogatást. Röviddel ezután a Leo- poldville-i kormány konfliktusba került a Brazzaville-i főtábornok- kal, Burundival és Malival. Meg- lehet a kongói népet újabb meg- akadályozzák belső problémáinak megoldásában, amelve régóta és állhatatosan törekszik. Számos af-

rikai államfő és politikai vezető hangsúlyozta: „A kongói kérdés afrikai probléma, mindenekelőtt pedig a kongói nép ügye. Nem- csak az afrikai földrészen, hanem világsszerte a tiltakozás valóságos hullámát váltotta ki, hogy Kongó- ban idegen csapatok vannak, a- melyek közvetlenül beavatkoznak az ottani eseményekbe. Sőt, mi- több, a kongói kormány felhívá- ra adott választásban Etiópia, Su- dán, Nigéria és más afrikai álla- mok megtagadták a katonai tá- mogatást az Afrikai Egység Szervezetének jóváhagyása nélkül. Csombe miniszterelnök kérésére a szervezet végül is elhatározta, hogy összehívja a tagállamok kül- ügyminisztereinek rendkívüli ülé- sését. Az Afrikai Egység Szerve- zete azonban leszögezte, hogy nem a kongói központi kormányt nyújtandó katonai segítség kéré- séből fogja tanulmányozni, hanem, hogy miként mozdíthatja elő a Kongóval (Brazzaville) Burundi- val és más szomszédos államok- kal fennálló viszály rendezését. Az afrikai államfők a kongói mi- niszterelnökhöz intézett üzenetük- ben elítélik, hogy idegen csapatok, soldatosok s a volt katonai csend- őrség tagjai részt vesznek a belső harcokban. Ezek az államfők ál- lást foglalnak amellett, hogy a kongói válságot maga a kongói nép oldja meg. A kongói nép har- ca — amint azt Gaston Soumialot, a felkelők egyik vezetője hangsu- lyozta — „kongói forradalom, a- mely spontán kifejezése a nép gyö- löltségét egy kezvel és meg- vásárolható kormányval szemben”.

Elena Mirea

az Agerpres kommentátora

Amozikban

MURESUL: Az ezüst tó titka. STUDIO: Az országút. VEAC NOU: Topaze. IFJUSÁGI: Az arany párnny. VICTORIA: Oh, ez az ifjúság. PROGRESUL (Uj- arad): Három plusz kelet. SOLI- DARITATEA (Gái): Tengeri macska. MIKELAKA: Agatha, hagyj fel a bűntettekkel.

Maria Stoenescu

az Agerpres kommentátora

Mitől-Onnan Ervől-Arról

Messzi tájak tudós kutatója

1882 szeptemberében a bukaresti Természettudományi Múzeum gondnoka nagy fejtörést okozott egy csomó láda, amely Jáva szigetéről érkezett.

Szeptember 30-án végül megkezdődött elszállításuk a múzeumba; a több tonna súly, kerekén 195 láda nagyjából néprajzi, folklor, etnológiai és ornitológiai gyűjtés anyagát tartalmazta.

A legjelentősebb adományozás volt az, amelyet mindeztől a bukaresti Természettudományi Múzeumnak tették. A ládák felirataiból látni, hogy az adományozó Mitrea Iliariennek hívják és orvos Jáva szigetén.

Kicsoda is volt tulajdonképpen Mitrea Iliarie doktor?

Ránsíri-i juhász fia, 1842-ben született, egy szegény bányában. Az életem első gyereke a falujában végzett elemi iskolát, jubok őrzésével dolgozott a betűvetés. Az egész iskola első tanulója volt, így iratkozhatott be a nagyszabású gimnáziumba, s miután elvégzte, a kórosvári orvosi-sebészeti intézet hallgatója lett. Innen utazott Bécsbe, ahol a korabeli nagy sebész, Billroth tanítványa volt. Orvosi és sebészeti doktorátusának megszerzése után, 1864-ben azt az utat választotta, amely egy magánorvos, szegény anyagi eszközökkel rendelkező fiatal embernek kínálkozott: a kórosvári orvosi karrier.

Póldában, a dalmát katonai kikötőben Mitrea egy ideig a tengerészek nehez, de változatos életét élte. Vizsgálatokat végzett a kikötői katonai egységeiben, néha kiutazott a tengerre, s általában sok gondja akadt a tengerparton dúló járványok miatt. Amikor egy kaszárnya-falon megjelent egy falragasz, amellyel Habsburg Miksa főherceg önkénteseket toborzott mexikói expedíció badzseregbe, Iliarie Mitrea jelentkezett.

A tikasztóan forró égbajlat és beves politikai barokkól rázkódótt hatalmas országba érve, Mitrea Iliarie azt a feladatot kapta, hogy szervezze meg a helyőrségek orvosi ellátását. Mivel ezek a helyőrségek nagy távolságokon szóródtak szét, száz és száz kilométereket kellett megmenni, nehéz körülmények között. Naplóját számtalan feljegyzést tartalmaz Mexikó égbajlatáról, növényzetéről, geológiájáról, folklorjáról és néprajzáról.

Az ország forrongott az idegen eredetű császár uralma ellen; Mexikó legkülönbözőbb vidékein lángoltak fel barokk. Mitrea Iliarie részt vett sok összetűzésben, mint katonai orvos. Megértő és rokonszenvelő vele magatartása tanúsított a Juarez telemezi népi egységek foglyulejti barokkai iránt.

Csakhamár (amikor a forradalmárok elfoglalták és kivezítették Miksa császárt), ott találjuk őt is a babilonai forradalmárok táborában. Gondoskodott az orvosi ellátásról, bevezette a korszerű sebészeti a felkelők körében.

Bár szervezői és sebészorvosi érdemei teljes elismerésben részesültek, s fényes belyezet kintáltak fel neki a mexikói badzseregben, Mitrea visszatért hazájába. De nem sok idő múltán egy kirobbant ellenét arra készült, hogy újból idegenben folytassa működését. 1868-ban Mitrea Iliarie Jáva szigetének fővárosában, Bataviában működik orvos-századosi rangban.

Nem habozik kifejezésre juttatni rosszallását a gyarmati rendszer embertelenségével s a helybeli lakosság vad kizsákmányolásával szemben. Szumátra, Jáva, Borneo, Celebes és más szigeteknek működik, alkalmuk volt tehát megismerni s a tudós szemével felmérni ezeket a vidékeket is.

Két évtizedes külföldi tartózkodás után Mitrea Iliarie doktor újból visszatért hazájába, s itt járja el élete bármely részét.

Dr. Tulcer Alexandru

Az Igor Kurcsatov akadémikus nevét viselő Atomenergia Intézetben kísérleti nukleáris berendezést szereltek fel, amely a hőenergiát közvetlenül villamos energiává alakítja át.

Az új berendezésben a reaktorban létrejövő nagy hőenergia forgó géprezszek nélkül alakul át villamos energiává.

A kísérleteket folytatják.

A nemrégiben felírt Explorer mesterséges hold adatokat továbbít az ionoszféráról. A mesterséges hold röppályája a lassóbb a tervezettnél, de a szakemberek véleménye szerint kielégítő.

Szafik Saraf és Nagyecsda Budnyikova szovjet tudósok 20 évi kitartó munkával kidolgozták a Földtől legtovább lévő Pluto bolygó mozgásának új elméletét.

A csillagászok megállapították, hogy a Pluto pályája a többi bolygó pályájától eltérően inkább ellipszis alakú.

105 méterrel „nőtt” az Etna

A Catanizs Vulkánológiai Intézet szakemberei megállapították, hogy a legutóbbi kitörések következtében az Etna tüzihányó magassága a hat hónap előtti 3265 méterrel 3370 méterre emelkedett a tengerszint fölé.

A tüzihányó központi krátere a többszörös lávareteg miatt teljesen átalakult, s a formája is megváltozott.

Vadregényes erdei utakon kanyarog a gépkocsi a Chelle Dimbovitel-től a Pesteria Ursului-ig.

Orvostudományi érdekességek

VERKERINGES-GYORSITO KESZULEK

Vlagyimir Gyemihov szovjet sebészorvos érdekes szervátültetési kísérleteket végez állatokon. Célja az, hogy szervátültetéssel mentse majd meg olyan betegeket, akiknek ma még nem tud segíteni az orvostudomány. Gyemihov több száz sikeres kísérlete mellett figyelemre méltó az általa szerkesztett, úgynevezett verkeringes-gyorsító készülék, amelyet műtétre alkalmazz.

A TUDORAK OKA — IDOLT HÖRGHURUT?

Van de Wal holland kutatódoktor disszertációjában kimutatta, hogy a tüdőrák nem annyira a dohányzás, mint inkább az idült hörgőhurut okozza. Következtetéseit a grönlandi kórházba utalt 150 tüdőrákos eset tanulmányozására alapozza. A megvizsgáltak közül 144 évek óta idült hörgőhurutban szenvedett. A hörgőhurut nem mindig a dohányzás idézi elő, hanem független tényező, amely az öregedés következtében is beállhat és általában gyorsan tüdőgyulladásba csap át, utána pedig felléphet a rák.

Folynak a megfigyelések

a Nyugodt Nap nemzetközi éve keretében

A földmágnességet, az ionoszférát és a rádióhullámok terjedését vizsgáló intézet Moszkva melletti tudományos városkájában több hónapja intenzíven foglalkoznak a „nyugodt Nap nemzetközi évének” kutatási kérdéseivel.

Tudományos körökben érdeklődéssel várják az 1964–1965-ös nemzetközi év eredményeit. Minden bizonnyal a tudósok ezek alapján sokkal teljesebb képet alkothatnak maguknak a naptevékenység törvényéről, mint a Nemzetközi Geofizikai Év eredményei alapján.

A prognózis-laboratórium munkatársai minden reggel közlésményt adnak ki a Nap s következtésképpen az ionoszféra viselkedéséről a következő 24 órában.

„Megelőzött álmok”

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

A keresztjeltény vízszintes 1 (körben a nyíl irányában folytatva) vízszintes 44 valamint a függőleges 15 sorában Horváth István „Megelőzött álmok” című versének egyik szakaszát olvashatjuk.

VÍZSZINTES: 14. Firduszi közepekori perzsa költő nagy eposzának címe. 16. Indonéz tenger. 17. Pihen — éhnyári. 18. Evszak — éhnyári. 19. Ha tanul...

21. A Kirgiz SzSzk fővárosának fel. neve. 22. Csonthoz fogja a húst. 23. Emeil 25. Indiai maharadzsák első felesége. 27. Kerveve tőm. 28. Sidonia Drágusanyu vígjátéka, melyet az aradi színházban is bemutattak. 29. Irónád az ókorban. 31. Mezőgazdasági munkát végez. 32. Jog — latinul. 34. A gyapjú, haj, köröm stb. kántartalmu szaranyag. 36. Napszak. 37. Egy mást előző betűk az ábécében. 38. MOO. 40. Elvez egyenmő hangzó. 41. Bázis. 43. Vissza. 46. A borsav sója. 47. Emma vége (az első négyzetbe két betű). 49. Dél-spanyolországi városból való. 52. Az teszi, akinek van. 53. Előidéző. 54. Lop. 55. Sülleték Franciaországban 1790-ig. 57. A nőszirmon latin neve. 58. Q fonetikus. 59. Azonos betűk. 61. Finom fűszeres étel. 63. El. 64. Karla. 66. Város Franciaországban (híres ütközet volt itt). 67. Nekem van — románul. 69. Régi portugál és brazilai pénzegység. 70. Részvételárság román rövidítés. 72. LEH. 73. Római helyesírás. 74. Könyvben többször van. 76. Kis motorkerékpár névelővel. 79. Sportszánkó. 80. Vissza: afrikai állam. 81. Tengeri tündér-e, névelővel. 82. Idegen női név. 83. RNE. 85. Több európai nyelv írásrendszerében a magánhangzó fölé helyezett két pont, annak jelzésére, hogy az külön,

nem pedig a mellé álló magánhangzóval együtt ejtendő. 87. Ektlen köd. 88. A germánium vegyjele. 89. Vonatkozó névmás. 91. IRI. 92. Török férfinev. 94. Máté Eva. 95. A ritka földfémek csoportjába tartozó szürkészínű, poralaku, igen ritka elem. 98. Simahéju, igen izletes almafaj — névelővel.

FÜGGŐLEGES: 2. A nehéz földfémek csoportjába tartozó elem. 3. YH. 4. Megelőzött — ékeletesség. 5. Keletázsiai súlymérték. 6. TML. 7. Ugyanez. 8. Helyrag. 9. Korszak. 10. Észak Atlanti Szövetség. 11. Névelős név. 12. Lagunában van! 13. Fintor. 19. At vészeli a telet. 20. A cári kormány által létrehozott, kevés jogot élvező népképviseleti testület Oroszországban. 24. Motorkerékpár márkája. 25. Him kecske. 26. Változó — ismert idegen szóval. 27. Három — idegen szóval. 30. Takarmány. 33. A velencei és a genovai köztársaság államfője a középkorban és az újkorban, a XVIII. század végéig. 35. Mesél — románul. 38. Város Jugoszláviában. 39. Kerveve vágó. 42. Az egykori török és perzsa uralkodók címe. 45. Hangvillát. 48. Piacon található. 50. Elba vége. 51. AIR. 53. Ola, ismert idegen szóval. 56. Főzékeltet — névelővel. 60. Kevert téma. 62. Kikötő város Arábiában. 65. Lant. 68. Mágneses — idegen szóösszetétel. 71. Dél-Amerikában honos darufajta. 73. Gyakori hegyesgátító közet. 75. Amerikai költő. 77. Olasz kikötőváros. 78. Irodalmi műfaj. 79. Udvarias (ék. hiány). 84. Mohamedán hercegi cím. 86. Forma. 89. Neki van — románul. 90. IUE. 92. Kevert kas. 93. Vilna közepe. 96. Tinó egyenmő hangzó. 97. 1050 római számmal. 98. Kaolin tartalmazzal. 99. VO.

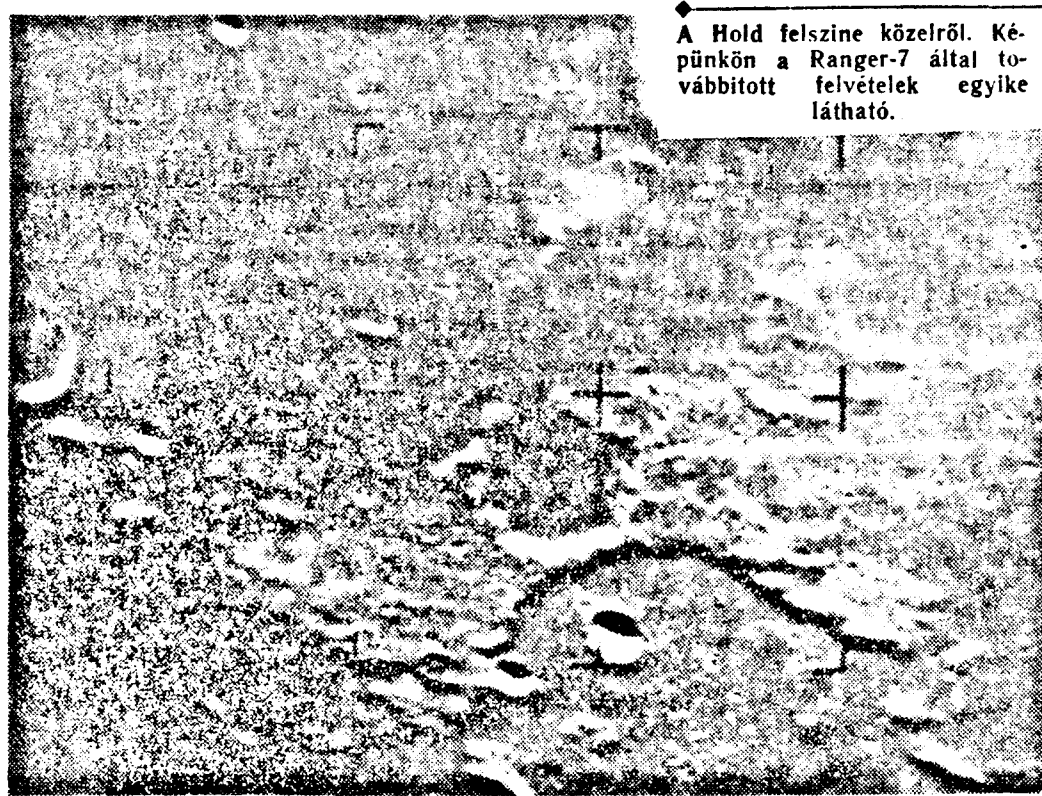
AZ ULTRAHANG

újabb térhódítása

Jamamoto tokiói szemészorvos és a Sibaura Műegyetem kutatói olyan hordozható ultrahang-készüléket szerkesztettek, amellyel sikeresen kezeltek rövidlátókat. A kezelés eredményét az ultrahang-hullámok úgynevezett masszázshatásának tulajdonítják. A rezgések által gerjesztett hő a retina háta serkenti a vérkeringést, s az ultrahanghullámok elernyesztik a szemlencse fókuszáló izmait is. E kezelések az az újdonság, hogy a két hatás egyaránt éri a szemgolyó külső és hátsó részét.

Azét. A klinikai kísérletek során 220 személyt (nem született rövidlátókat) kezeltek ilyen módon, s az esetek 60 százalékaiban tapasztaltak javulást. A gyermekek gyorsabban reagálnak a kezelésre, mint a felnőttek, s a legjobb eredményeket a 12 éven aluliaknál érték el.

Egy Káspi tenger környéki költőfinomított ultrahanggal m¹-16

A Hold felszíne közelről. Képünkön a Ranger-7 által tolvábbított felvételek egyike látható.

A román tengerpart 1964-ben

gerpartot. Ez a szám a fűrdőhelyek bővítésével, az újabb építkezésekkel idén tovább növekszik. Mamaia példál a modern Camping-tábor létrehozásával (praktikus, kényelmes sátrak és üdülőházak állnak itt a vendégek rendelkezésére) kétéhes turnusokban 2000–2000 vendégnek nyújt tanak hajlékot. Mamaian — a román tengerpart legnagyobb üdülőtelepén — ma egy idényben 160 000 vendég nyaralhat.

A szórakozási lehetőségek is nagyobbak. Mamaian remek szabadtéri színház építettek, amelyben filmes-fesztiválokat rendeznek. Idén nyílt meg a Siut-Ghiol, a tengerhez közelfekvő édesvízi tó partján egy hatalmas méretű evezős-klub, amely különösen az ifjúságnak nyújt lehetőséget a kedvelt vízisportok üzésére. Ugyancsak a Siut-Ghiol partján épült fel a román népi stílusú buktorokkal berendezett Miorija vendéglő. A leghíresebb hazai étel és italkülönlegességeket szolgálják fel itt, népi zenekarok szórakoztatják a vendégeket. Ugyancsak ebben a szezonban nyitja meg kapuit a tengerre néző Mediody klub-bár épülete és a Vidámpark is, amely a legkülönbözőbb szórakozási lehetőségeket nyújtja ifjaknak és idősebbeknek.

Eforiat főleg a nagy gyógyhatású Techirghiol-tó iszapfürdőjéért keresik fel előszeretettel a látogatók. Itt éjjeli bár épül római stílusban, ami egyik érdekessége a tengerpartnak.

Mangalia, a tengerpart legdé-

libb csücskén lévő fűrdőváros nevezetessége a szabadtéri regészet park, ahol az ókori Callatis maradványaiól megtalált tárgyakat őrzik. Itt is korszerű szállodák, vendéglők várják a vendégeket. A mangaliai szanatórium egész éven át működik. Mangalia finom szemes és homokpartja a mamaiai strandal vetekszik.

Nem felejtkezhetünk meg beszámolóinkban a kisebb üdülőtelepekről sem: Costinesti és Năvodari minden nyáron diákok, tanulók, gyermekek ezrei veszik birtokukba. Diákszervezetek, pionírszervezetek stb. táborai működnek itt.

Nem volna teljes a tengerpart leírása Konstanca megemléstése nélkül, hiszen ez a város a kapuja az egész tengerpartnak. Az utóbbi években a szép, nagy konstancai strand is kiépült, újabb épületekkel gazdagodott. Konstanca az utóbbi években szinte teljesen átalakult, megújódott. A két évezredes múltat idéző ókori görög-római Tomis maradványaiból napvilágra került regészeti leletek a várost a tengerpart egyik legfontosabb turisztikai nevezettségévé avatják. Az új nemzetközi repülőtér felépítésével idén már közvetlen légijáratok kötik össze a várost a nagy európai fővárosokkal és nagyvárosokkal, ami megkönnyíti a tengerpartunk idegenforgalmát.

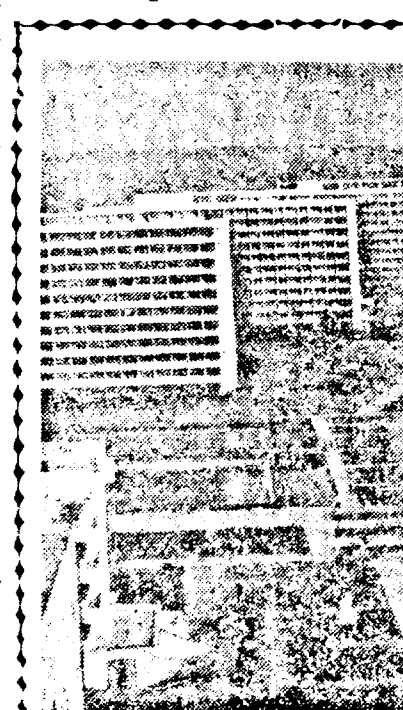
A legtöbb külföldi turista a legnagyobb elragadtatással és elismeréssel nyilatkozik a román tengerpartról, s nem mulasztja el hangoztatni, hogy okvetlenül vissza szeretne térni ide. Az egyre szebb és elbűvölőbb látványt nyújtó román tengerpart 1964-ben is a hagyományos román vendégsettel fogadja vendégeit.

S. Maximilian, az Agerpres szerkesztője

Betatron ipari és gyógyászati célokra

A varsói elektrotechnikai intézetben 50 millió elektronvolt sugárzási energiával működő betatron helyezték üzembe. A berendezés Kelet-Európa legerősebb elektromágneses sugárforrása.

A betatron atomfizikai kutatások, valamint ipari vizsgálatok céljaira, mint például 100–500 milliméter vastag acélfalak átsugárzására, valamint gyógyászati célokra szolgál.

MAMAIA...